

C-210/24. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2024. március 14.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi (Spanyolország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. március 14.

Felperes:

Asociación de Empresas de Servicios para la Dependencia (AESTE)

Alperes:

Ayuntamiento de Ortuella

Az alapeljárás tárgya

Közbeszerzési szerződések – 2014/24/EU irányelv – 67. cikk – A szerződés odaítélésének szempontjai – A gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontja – A közbeszerzési szerződés tárgyához kapcsolódó szempont – A kollektív tárgyaláshoz és fellépéshez való jog – A szolgáltatásnyújtás szabadsága – Otthoni ápolás-gondozás

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogi alapja

Előzetes döntéshozatal – Közbeszerzési szerződések – 2014/24/EU irányelv – 67. cikk – A szerződés odaítélésének szempontjai – A gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontja – A közbeszerzési szerződés tárgyához kapcsolódó szempont – Az Európai Unió Alapjogi Chartája – 28. cikk – A kollektív tárgyaláshoz és fellépéshez való jog – Az Európai Unió működéséről szóló szerződés – 56. cikk – A szolgáltatásnyújtás szabadsága

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

„A szolgáltatási szerződés odaítélésének egyik, bemutatott szempontja, amely:

- a béreknek az alkalmazandó ágazati szerződésen felüli növekedését értékeli, amelyet az ajánlattevő a szerződést teljesítő személyekre javasol alkalmazni, és
- amely előírja a nyertes ajánlattevő számára, hogy a munkavállalók képviselőivel folytatott kollektív tárgyalást követően határozza meg az említett béremelés megvalósulásának koncepcióját, és gondoskodjon a szerződés teljesítésével megbízott személyzetre vonatkozó kollektív szerződés megkötéséről,

alkalmas-e a 2014/24/EU irányelv 67. cikkének (1) bekezdésében előírtak szerint a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat meghatározására?

ellentétes-e a szolgáltatásnyújtás szabadságával, illetve korlátozza-e a szabad versenyt az EUMSZ 56. cikkel, valamint a 2014/24/EU és a 96/71 irányelvvel ellentétesen?

megsérti-e az Európai Unió Alapjogi Chartájának 28. cikkében elismert, kollektív tárgyaláshoz való jogot?”

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 56. cikke:

„Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos az Unión belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik nem abban a tagállamban letelepedettek, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy.

[...]”

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 28. cikke:

„A munkavállalóknak és a munkaadóknak, illetőleg szervezeteiknek az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban joguk van arra, hogy megfelelő szinten kollektív tárgyalásokat folytassanak és kollektív szerződéseket kössenek, valamint hogy érdekütközés esetén érdekeik védelmében együttesen lépjenek fel, a sztrájkot is beleértve.”

A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (98) és (99) preambulumbekzdése, 2. cikke (1) bekezdésének 3. és 4. pontja, 18. cikkének (1) bekezdése, 67. és 76. cikke, valamint XIV. melléklete.

A (98) preambulumbekzdés

„Alapvető fontosságú, hogy az előállítási folyamat szociális aspektusaival kapcsolatos odaítélési szempontok vagy szerződésteljesítési feltételek a szerződés alapján nyújtandó építési beruházásokra, árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozzanak E kritériumokat és feltételeket a 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel – annak az Európai Unió Bírósága általi értelmezésével – összhangban kell alkalmazni, továbbá nem választhatók meg és nem alkalmazhatók olyan módon, amely közvetve vagy közvetlenül hátrányosan megkülönböztetné a más tagállambeli vagy a közbeszerzésről szóló megállapodásban, illetve az Unió által is aláírt szabadkereskedelmi megállapodásokban részes harmadik országbeli gazdasági szereplőket. A 96/71/EK irányelvben szabályozott alapvető munkafeltételekre vonatkozó előírásoknak – mint például a minimális bérszint – az említett irányelv keretében az uniós joggal összhangban alkalmazott nemzeti jogszabályokban vagy kollektív szerződésekben megállapított szinten kell maradniuk.”

A (99) preambulumbekzdés

„Az odaítélési szempontok vagy szerződésteljesítési feltételek között szerepelhetnek olyan intézkedések is, amelyek célja az előállítási folyamatban részt vevő alkalmazottak egészségének védelme, a szerződés teljesítésére kijelölt személyek közül a hátrányos helyzetűek, illetve a kiszolgáltatott csoportokba tartozók társadalmi beilleszkedésének a támogatása vagy a szóban forgó szerződéshez szükséges készségekkel kapcsolatos képzés, amennyiben e szempontok és feltételek a szerződés alapján nyújtandó építési beruházásokra, árukra vagy szolgáltatásokra vonatkoznak. E szempontok vagy feltételek közé tartozhat például, többek között, a hosszú ideje állást keresők alkalmazása, vagy az odaítélendő szerződés teljesítésének keretében munkanélküliek vagy fiatalok képzését célzó intézkedések végrehajtása. Az ajánlatkérő szervek a műszaki leírásokban előírhatnak a szóban forgó terméket vagy szolgáltatást közvetlenül jellemző követelményeket, például a fogyatékossgal élő személyek számára való akadálymentességet vagy a valamennyi felhasználó számára alkalmas kialakítást.”

A 18. cikk (1) bekezdése. A közbeszerzés alapelvei

„(1) Az ajánlatkérő szervek a gazdasági szereplőket egyenlő és megkülönböztetésmentes [helyesen: hátrányos megkülönböztetés nélküli] bánásmódban részesítik, továbbá átlátható és arányos módon járnak el.

A beszerzést [helyesen: közbeszerzési eljárást] nem lehet azzal a szándékkal kialakítani, hogy az adott beszerzés [helyesen: közbeszerzési eljárás] kikerüljön a jelen irányelv hatálya alól, vagy mesterségesen korlátozza a versenyt. Akkor tekintendő úgy, hogy fennáll a verseny mesterséges korlátozásának esete, ha azzal a szándékkal határozták meg a beszerzés [helyesen: közbeszerzési eljárás] feltételeit, hogy ezzel egyes gazdasági szereplők méltánytalan előnyhöz jussanak, vagy ilyen hátrányt szenvedjenek.”

67. cikk. A szerződés odaítélésének szempontjai

„(1) Az egyes áruk árára vagy egyes szolgáltatások díjazására vonatkozó nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések sérelme nélkül az ajánlatkérő szervnek a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat szempontjára kell alapoznia a közbeszerzési szerződések odaítélését.

(2) Az ajánlatkérő szerv szempontjából gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot az ár vagy a költség alapján, olyan költség-hatékonysági módszer alkalmazásával kell azonosítani, mint az életciklusköltségeknek a 68. cikk szerinti meghatározása, és tartalmazhatja a legjobb ár-minőség arányt, amelyet az adott közbeszerzési szerződés tárgyához kapcsolódó, többek között minőségi, környezetvédelmi és/vagy szociális szempontokat is magukban foglaló kritériumok alapján kell értékelni. E kritériumok tartalmazhatják például az alábbiakat:

- a) a minőséget – ideértve a műszaki értéket, az esztétikai és a funkcionális jellemzőket, a hozzáférhetőséget, a valamennyi felhasználó számára alkalmas kialakítást, a szociális, környezetvédelmi és innovatív jellemzőket és a forgalmazást, valamint annak feltételeit;
- b) a szerződés teljesítésére kijelölt személyi állomány szervezetét, képzettségét és tapasztalatát, amennyiben a kijelölt személyzet minősége jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára; vagy
- c) a vevőszolgálat és a technikai segítségnyújtás, az olyan szállítási feltételek, mint a szállítási határidő, a szállítási folyamat a szállítási időszak vagy a teljesítési időszak.

A költségelem olyan rögzített árat vagy költséget is jelenthet, amelyet alapul véve a gazdasági szereplők kizárólag a minőségi kritériumok tekintetében versengenek egymással.

A tagállamok előírhatják, hogy az ajánlatkérő szervek odaítélési szempontként nem használhatják kizárólag az árat vagy kizárólag a költségeket, illetve ezek használatát meghatározott típusú ajánlatkérő szervre vagy szerződésre korlátozhatják.

[...]

(4) Az odaítélési szempontok megválasztása nem eredményezheti azt, hogy az ajánlatkérő szerv korlátlan választási szabadsággal rendelkezzen. Az említett szempontoknak biztosítaniuk kell a tényleges verseny lehetőségét, és olyan előírásokat kell hozzájuk kapcsolni, amelyek lehetővé teszik az ajánlattevők által benyújtott információk tényleges ellenőrzését annak megállapítása érdekében, hogy az ajánlat mennyiben felel meg az odaítélési szempontoknak. Kétség esetén az ajánlatkérő szervnek érdemben meg kell győződnie az ajánlattevő által benyújtott információk és bizonyítékok helytállóságáról.

[...]

76. cikk. A szerződések odaítélésének elvei

„(1) A tagállamok nemzeti szabályokat vezetnek be az e fejezet hatálya alá tartozó szerződések odaítélésére vonatkozóan, annak biztosítása érdekében, hogy az ajánlatkérő szervek megfeleljenek az átláthatóság és a gazdasági szereplőkkel szembeni egyenlő bánásmód elvének. A tagállamok szabadon állapíthatják meg az alkalmazandó eljárási szabályokat, amennyiben e szabályok lehetővé teszik az ajánlatkérő szervek számára, hogy figyelembe vegyék a szóban forgó szolgáltatások egyedi sajátosságait.

(2) A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az ajánlatkérő szervek figyelembe vehessék a szolgáltatások magas minőségének, folyamatosságának, hozzáférhetőségének, megfizethetőségének, elérhetőségének és átfogóságának biztosításával kapcsolatos igényt, az igénybevevők különböző kategóriái – köztük a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett csoportok – sajátos igényeit, az igénybevevők bevonását és szerephez juttatását, valamint az innovációt. A tagállamok azt is előírhatják, hogy a szolgáltatót a legjobb ár-minőség arányú pályázat szempontja alapján kell kiválasztani, figyelembe véve a szociális szolgáltatásoknál a minőségi és fenntarthatósági szempontokat.”

Az árubeszerzésre és az építési beruházásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélésével kapcsolatos jogorvoslati eljárás alkalmazására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1989. december 21-i 89/665/EGK tanácsi irányelv.

Rüffert ítélet, C-346/06; Nolan ítélet, C-583/10; Romeo ítélet, C-313/12; RegioPost ítélet, C-115/14; Ostas celtnieks ítélet, C-234/14; Montte ítélet, C-546/16; Anesco és társai ítélet, C-462/19; Obshtina Razlog ítélet, C-376/21.

A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések

A Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de Contratos del Sector Público (a közbeszerzési szerződésekről szóló, 2017. november 8-i 9/2017. sz. törvény) (a továbbiakban: LCSP) 1.; 48.; 145. cikke és IV. melléklete.

„1. cikk. Cél és hatály

[...]

3. A szociális és környezetvédelmi szempontok minden közbeszerzés esetén transzverzálisan és kötelezően beépülnek, feltéve, hogy az a szerződés tárgyához kapcsolódik, abban a meggyőződésben, hogy ezek szerepeltetése biztosítja a legjobb ár-minőség arányt a szerződéses kötelezettség tekintetében, valamint a közpénzek felhasználásának nagyobb és jobb hatékonyságát eredményezi.

Ugyanígy a kis- és középvállalkozások, valamint a szociális vállalkozások számára is könnyebbé válik a közbeszerzésekhez való hozzáférés.”

„145. cikk. A szerződés-odaítélési szempontok követelményei és osztályai

1. A szerződések odaítélése több odaítélési szempont alapján történik, amelyek a legjobb ár-minőség arányon alapulnak.

Az iratokban szereplő indokolástól függően a szerződések az ár vagy a költség alapján olyan költséghatékonysági módszeren alapuló kritériumokat alkalmazva ítélték oda, mint az életciklusköltségeknek a 148. cikk szerinti meghatározása.

2. A legjobb ár-minőség arányt gazdasági és minőségi szempontok alapján értékelik.

Az ajánlatkérő által a legjobb ár-minőség arány értékelésére megállapított minőségi kritériumok a jelen cikk 6. pontjában meghatározott módon a szerződés tárgyához kapcsolódó környezeti vagy szociális szempontokat is tartalmazhatnak, amelyek többek között a következők lehetnek:

1.° a minőség – ideértve a műszaki értéket, az esztétikai egyetemes és a funkcionális jellemzőket, a hozzáférhetőséget, a valamennyi felhasználó számára alkalmas kialakítást, a szociális, környezetvédelmi és innovatív jellemzőket és a forgalmazást, valamint annak feltételeit;

[...]

A szerződés szociális jellemzői többek között a következő célokra vonatkoznak: a fogyatékossgal élők, a hátrányos helyzetűek, illetve a kiszolgáltatottak csoportjaiba tartozók társadalmi integrációjának előmozdítása a szerződés teljesítésére kijelölt személyek körében és általában a fogyatékossgal élők vagy a kirekesztettek vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának kitett személyek társadalmi-foglalkoztatási integrációja; foglalkoztatással való segítségnyújtással foglalkozó központokkal vagy beilleszkedést elősegítő vállalkozásokkal kötött alvállalkozási szerződés; a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó tervek, amelyeket a szerződés teljesítése során alkalmaznak, és általában a nők és férfiak közötti egyenlőség; a nők foglalkoztatásának elősegítése; a munka, a magánélet és a családi élet összeegyeztetése; a munka- és fizetési feltételek javítása; stabilitás a foglalkoztatásban; több személy alkalmazása a szerződés teljesítésére; képzés, valamint a munkahelyi egészség és biztonság védelme; az etikai és társadalmi felelősségvállalási szempontoknak a szerződéses kötelezettségre való alkalmazása; illetve a szerződés teljesítése folyamán a tisztességes kereskedelemről származó termékek szállítására vagy felhasználására vonatkozó kritériumok.

2.° A szerződés teljesítésével megbízott személyzet szervezete, képesítése és tapasztalata, ha e személyzet által nyújtott minőség jelentős hatással lehet a szerződés teljesítésének színvonalára.

[...].

„Negyvenhetedik kiegészítő rendelkezés. A IV. mellékletben foglalt szolgáltatási koncessziós szerződésekre és a IV. mellékletben foglalt, szociális, egészségügyi vagy oktatási jellegű szolgáltatási szerződésekre alkalmazandó elvek

A jelen törvény rendelkezéseinek és többek között a műszaki követelmények, a minimális fizetőképességi feltételek, az odaítélési szempontok és a különös teljesítési feltételek megállapítására vonatkozó rendelkezéseknek a IV. mellékletben foglalt szolgáltatási koncessziós szerződések és az ugyancsak a IV. mellékletben foglalt szociális, egészségügyi vagy oktatási jellegű szerződések odaítélésére irányuló eljárásokban történő alkalmazásának sérelme nélkül, az ajánlatkérő szervezeteknek minden szakaszban gondoskodniuk kell a szolgáltatások minőségének, folyamatosságának, hozzáférhetőségének, megfizethetőségének, elérhetőségének és átfogóságának biztosításával kapcsolatos igényről, az igénybevevők különböző kategóriái – köztük a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett csoportok – sajátos igényeiről, az igénybevevők bevonásáról, valamint az innovációról a szolgáltatásnyújtás során.

Hasonlóképpen, az e kiegészítő rendelkezésben említett szerződések odaítélési szempontjainak meghatározásakor az ajánlatkérő szerv hivatkozhat olyan szempontokra, mint például: a szerződéssel megbízott személyzet tapasztalata a különösen hátrányos helyzetű ágazatokat érintő szolgáltatások nyújtásában vagy hasonló jellegű szolgáltatások nyújtásában a 145. cikkben meghatározott feltételek szerint; a megszerzett nyereség visszaforgatása a nyújtott szolgáltatások javításába; a felhasználók részvételét, tájékoztatását és orientálását ösztönző mechanizmusok létrehozása”.

Az LCSP IV. melléklete, amely megfelel a 2014/24 irányelv XIV. mellékletének. Az a szerződés, amelynek a vitatott odaítélési szempont részét képezi, megtalálható az LCSP IV. mellékletében.

A Ley 39/2015, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas (a közigazgatási szervekre vonatkozó egységes közigazgatási eljárásról szóló 39/2015. sz. törvény) 119. cikkének 3. bekezdése.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 Ortuella város önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) mint helyi hatóság „központi szint alatti ajánlatkérő szervként” (a 2014/24 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 1. és 3. pontja) közbeszerzési eljárást indított „Ortuella város önkormányzatának otthoni segítségnyújtási szolgáltatása” tárgyában. A szóban forgó szolgáltatás a „lakhatás nélküli szociális segítségnyújtási szolgáltatások” (CPV – 85312000-9) részét képezi, és az önkormányzat meghatározása szerint ez egy „olyan szociális jellegű közösségi szolgáltatásnak minősül, amely felkészült, képzett és felügyelt személyzet segítségével megelőző, oktatói és segítő tevékenységeket valósít meg [a] családok és/vagy nehéz helyzetben lévő

személyek számára fizikai, szociális és/vagy érzelmi jólétük fenntartása vagy megőrzése érdekében, és arra irányul, hogy az igénybevevők a lehető leghosszabb ideig és a lehető legkényelmesebb módon továbbra is otthonukban és/vagy környezetükben élhessenek”.

- 2 Az ezen ajánlati felhívás keretében az önkormányzat által javasolt feltételeket magában foglaló ajánlattételi dokumentáció I. mellékletének (A jellemzőket tartalmazó táblázat) 19. B. pontjában elismert odaítélési szempont (a továbbiakban: vitatott odaítélési szempont) előírja:

„A bértömeg növekedése: 40 pont

Az ágazati szerződésben meghatározott béreket referenciának tekintve azokat a magasabb béreket kell figyelembe venni (bértömeg-növekedés), amelyeket az ajánlattevő vállalkozás a szerződés teljesítésével megbízott személyekre kíván alkalmazni.

A bér százalékos növekedését az összes átvett munkavállaló alaphérének és kollektív szerződés szerinti prémiumának kiszámításával kell figyelembe venni a következő képlet alkalmazásával: $Pontok = P \times A / B$.

Pontok: az ajánlatra adott összpontszám.

P = A maximálisan adható pontszám, azaz 40 pont.

A = Az összes benyújtott ajánlat közül a legmagasabb százalékos arány.

B = Az értékelendő ajánlat szerinti százalékos arány.

A szerződést teljesítő személyekre alkalmazandó százalékos növekedésre javaslatot tevő ajánlatokat kerülnek figyelembevételre. Azok az ajánlatok, amelyek nem javasolnak növekedést, 0 pontot kapnak.

A szerződés véglegesítésétől számított legfeljebb egy hónapon belül a munkavállalók képviselőivel folytatott tárgyalást követően meg kell határozni az említett béremelés megvalósulásának koncepcióját. Hasonlóképpen, a nyertes vállalkozásnak gondoskodnia kell a szerződés teljesítésével megbízott személyzet munkakörülményeire vonatkozó kollektív szerződés (Ortuella város önkormányzatának otthoni segítségnyújtási szolgáltatására vonatkozó kollektív szerződés) megkötéséről.”

- 3 2023. június 13-án az Asociación de Empresas de Servicios para la Dependencia (ápolási-gondozási szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások szövetsége, Spanyolország) (a továbbiakban: AESTE) különös jogorvoslati kérelmet terjesztett elő az önkormányzat által javasolt szerződésre vonatkozó ajánlattételi dokumentációval szemben a kérdést előterjesztő bíróság, az Órgano Administrativo de Recursos Contractuales de la Comunidad Autónoma de Euskadi (Baszkföld autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel

kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve, Spanyolország; a továbbiakban: OARC), elé. A felperes elsősorban a szóban forgó odaítélési szempont megsemmisítését kérte.

Az alapeljárás feleinek alapvető érvei

- 4 Az AESTE először is úgy véli, hogy a szóban forgó odaítélési szempont sérti a közbeszerzési eljáráshoz egyenlő feltételek mellett történő hozzáférés szabadságát, mivel akadályozza a gazdasági szereplők közötti szabad versenyt és a közbeszerzési eljárásban való részvételt. Másodsorban azt állítja, hogy a szóban forgó szempont nem kapcsolódik a szerződés tárgyához, mivel a magasabb bér nem hozható összefüggésbe egy jobb nyújtott szolgáltatással, és nem észszerű a nyertes vállalkozás munkavállalói között a megbízó ügyfél alapján (azaz attól függően, hogy Ortuella város önkormányzata otthoni segítségnyújtási szolgáltatásának nyújtására vannak-e kijelölve vagy sem) bérkülönbségeket teremteni. Harmadszor, az odaítélési szempont nem határozza meg azt a maximális összeget, amelyet az ajánlattevőnek a maximális pontszám eléréséhez javasolnia kell, ami a felperes szerint azt jelenti, hogy aránytalan összegeket lehet javasolni, amelyek nem kapcsolódnak a szerződés megfelelő teljesítéséhez. Negyedszer és utoljára, a béremelésnek a szerződés teljesítésével megbízott alkalmazottakra vonatkozó kollektív szerződésben való megvalósításának kötelezettsége azt jelenti, hogy a hatályos kollektív szerződés nem vonatkozik ezekre a munkavállalókra, ami meghaladja az önkormányzat mint ajánlatkérő szerv hatáskörét.
- 5 Ortuella város önkormányzata ellenzi az AESTE által kért megsemmisítést, mivel a vitatott odaítélési szempont szerepeltetése indokolt a szociális és munkaügyi összefüggésekre, a szerződés tárgyával való kapcsolatára és a szerződés megfelelő teljesítésére tekintettel. A kontextust illetően megállapítja, hogy megoldást kell találni az ágazatban tapasztalható munkaerő-piaci elégedetlenségre, amely részben a munkavállalók vásárlóerejének csökkenése miatt következett be, ami befolyásolja az érzékeny szolgáltatás nyújtását. A szerződés tárgyát illetően úgy véli, hogy az odaítélési szempont a szolgáltatás minőségének és folyamatosságának biztosításához kapcsolódik, és minden olyan esetben érvényes, amikor objektív és arányos módon kerül megfogalmazásra.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 6 Az OARC-t (Baszkföld autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve) a Ley 5/2010, de 23 de diciembre, por la que se aprueban los Presupuestos Generales de la Comunidad Autónoma de Euskadi para el ejercicio 2011 (a Baszkföld autonóm közösség általános költségvetésének jóváhagyásáról szóló, 2010. december 23-i 5/2010. sz. törvény) nyolcadik kiegészítő rendelkezése hozta létre állandó testületként. Feladata a közbeszerzéssel kapcsolatos ügyekben elé terjesztett kifogások és különös jogorvoslati kérelmek elbírálása a közbeszerzési szerződésekről szóló, 2017.

november 8-i 9/2017. sz. törvény 44. és azt követő cikkeiben foglaltakkal összhangban.

- 7 Az OARC (Baszkföld autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve) teljesíti az ahhoz szükséges követelményeket, hogy az EUMSZ 267. cikk értelmében „bírósként” ismerjék el, amint azt a Bíróság a 2018. szeptember 20-i Montte ítéletében (C-546/16, EU:C:2018:752, 20–25. pont) megállapította.
- 8 Az OARC (Baszkföld autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve) úgy véli, hogy az elé terjesztett jogorvoslati kérelem elbírálása az uniós jog több szabályának értelmezésétől függ. Bár a szerződés, amelyre a vitatott odaítélési szempont vonatkozik, nem tartozik a 2014/24 irányelv hatálya alá, céljára és összegére tekintettel az OARC (Baszkföld autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve) úgy véli, hogy a Bíróság állandó ítélezési gyakorlata alkalmazandó, amely megállapítja, hogy ha valamely nemzeti szabályozás az érintett uniós jogi aktus hatálya alá nem tartozó helyzetekre adott megoldásaiban összhangban van az említett aktus által adott megoldásokkal, létezik bizonyos uniós érdek, hogy a jövőbeli eltérő értelmezések megakadályozása érdekében egységesen értelmezzék az ezen aktusból átvett rendelkezéseket. Így igazolt valamely uniós jogi aktus rendelkezéseinek értelmezése olyan helyzetekben, amelyek nem tartoznak e jogi aktus hatálya alá, ha e rendelkezéseket a nemzeti jog közvetlenül és feltétel nélkül alkalmazhatóvá tette az ilyen helyzetekre, az e helyzetek és az uniós jog hatálya alá tartozó helyzetek azonos módon történő kezelésének biztosítása érdekében (lásd ebben az értelemben: 2012. október 18-i Nolan ítélet, C-583/10, EU:C:2012:638 , 46. és 47. pont; 2013. november 7-i Romeo ítélet, C-313/12, EU:C:2013:718 , 22. és 23. pont; 2016. január 14-i Ostas celtnieks ítélet, C-234/14 , EU:C:2016:6, 17–20. pont, 2022. június 16-i Obshtina Razlog ítélet, C-376/21, EU:C:2022:472, 52–55. pont).
- 9 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az LCSP-vel, a 2014/24 irányelvet a spanyol jogba átültető szabállyal – kevés kivételtől eltekintve – úgy döntöttek, hogy az irányelv hatálya alá nem tartozó szerződésekre értéküknél fogva ugyanazt a jogi szabályozást kell alkalmazni, mint amelyet az irányelv hatálya alá tartozó szerződésekre állapítanak meg. Jelen esetben ez a helyzet, mivel az LCSP 145. cikkét a IV. mellékletben meghatározott szolgáltatási szerződésekre is alkalmazni kell.
- 10 Az LCSP 145. cikke 2. bekezdésének 1. pontja megállapítja, hogy a szerződés szociális jellemzőivel kapcsolatos odaítélési szempontok többek között a szerződést teljesítő személyzet bérfeltételeinek javítására vonatkoznak. E szempont terjedelme és alkalmazása, a versenyhez és a szolgáltatásnyújtás szabadságához való viszonya, valamint a 2014/24 irányelvvel való összeegyeztethetősége azonban Spanyolországban jogtudományi vita és a közbeszerzési ügyekben a különös jogorvoslati kérelmek elbírálásáért felelős szervek eltérő határozatainak tárgyát képezte.

- 11 Az OARC (Baszkföld autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve) álláspontja szerint kétséges, hogy a vitatott szempont a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat meghatározására szolgál-e (a 2014/24/EU irányelv 67. cikkének (1) bekezdése), mivel a béremelés és a szolgáltatásnyújtás javítása közötti kapcsolat túl hipotetikusnak tűnik ahhoz, hogy olyan előnyös szempontot határozzon meg, amely döntő lehet a szerződés odaítélésében. Másrészt az önkormányzat által a vitatott odaítélési szempont alátámasztása érdekében hivatkozott vásárlóerő-csökkenés nem csak erre a társadalmi csoportra jellemző, hanem a foglalkoztatottak nagy részére, és nem állapítható meg, hogy az érintett csoport különösen hátrányos helyzetben lévő vagy a kirekesztés kockázatának kitett személyek csoportja lenne.
- 12 Ugyanakkor az alapügyben vitatotthoz hasonló odaítélési szempont arra kötelezhetné a vállalkozást, hogy a szolgáltatást nyújtó munkavállalók részére az általuk eddig kapottnál magasabb béreket fizessen (még akkor is, ha az eddig kapott bérek teljesen jogszerűek, mivel megfelelnek a kollektív szerződésekre és a törvényes minimálbérrre vonatkozó szabályoknak), hogy növelje esélyeit a szerződés elnyerésére. Az OARC (Baszkföld autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve) véleménye szerint ez olyan gazdasági többlet lehet, amely tilthatja, zavarhatja, illetve kevésbé vonzóvá teheti az ajánlat közbeszerzési eljárásban való benyújtását.
- 13 A vitatott szempont továbbá aránytalanul vagy hátrányosan megkülönböztető módon hátrányos helyzetbe hozhatja a magas bér kifizetésére gazdaságilag kevésbé képes piaci szereplőket (például kkv-k), akik viszont részben azért tudnak versenyképes ajánlatot tenni, mert alacsonyabb bérköltségekkel rendelkeznek.
- 14 Az önkormányzat által javasolt ajánlattételi dokumentáció szerint a nyertes ajánlattevőnek a kollektív tárgyalásokat követően meg kell határoznia a béremelés megvalósulásának koncepcióját, és gondoskodnia kell a szerződés teljesítésével megbízott személyzetre vonatkozó kollektív szerződés megkötéséről. Az OARC (Baszkföld autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve) szerint ez beavatkozást jelenthet az Európai Unió Alapjogi Chartájának 28. cikkében elismert, kollektív tárgyaláshoz való jogba.
- 15 Ezen túlmenően a szóban forgó szerződést teljesítő személyzetnek a hatályos szerződés alkalmazási köréből való kizárása bérkülönbségeket teremthet ugyanazon vállalkozás ugyanazon feladatokat végző munkavállalói között, amelyeket kizárólag azon megbízó személye indokol, akinek a részére a feladatokat végzik.
- 16 A 2014/24/EU irányelv (98) preambulumbekzdése összefoglalóan kimondja, hogy a szociális kritériumokat a Bíróság által értelmezett 96/71/EK irányelvvel összhangban kell alkalmazni, és azokat nem lehet hátrányosan megkülönböztető módon megválasztani vagy alkalmazni. A minimális bérszintnek különösen az

uniós joggal összhangban alkalmazott nemzeti jogszabályokban vagy kollektív szerződésekben megállapított szinten kell maradnia a fent említett 96/71 irányelv értelmében. Függetlenül attól, hogy a fent említett preambulumbekkezdés önmagában milyen jogi értékkel bír, kétségtelen, hogy az uniós jog jogilag kötelező érvényű szabályára és az azt értelmező ítélkezési gyakorlatra hivatkozik (így például a Bíróság 2008. április 3-i Rüffert ítélete, C-346/06, EU:C:2008:189; 2015. november 17-i RegioPost ítélete, C-115/14, EU:C:2015:760).

- 17 A hivatkozott célt illetően az OARC (Baszkföld autonóm közösségének közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatos jogorvoslati közigazgatási szerve) álláspontja szerint a vitatott odaítélési szempont aránytalan intézkedés, mivel az alkalmazásából eredő kollektív szerződés a bérnövekedésnek a szerződés teljesítése keretein túlmenő konszolidációját vonhatja maga után, ami a 2014/24 irányelv 67. cikkének (3) bekezdése által előírt, a szerződés tárgyához fűződő kapcsolat elvesztésével jár. E tekintetben azonban a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a nemzeti ítélkezési gyakorlat úgy ítéli meg, hogy a munkafeltételeknek a közbeszerzési szerződés által előírt javítása főszabály szerint nem minősül „előnyösebb feltételnek”, amelyet az említett szerződés hatályán túlmenően a munkavállaló jogaként konszolidálnak.